

Statens vegvesen

Retningslinjer for **KAMPANJE**skilting

Innhold

2

---

1. Innledning	4
2. Hva er kampanjeskilt?	5
3. Hvorfor (tillate) kampanjeskilt?	6
4. Hvordan anvende kampanjeskilt?	7
5. Hvor kan kampanjeskilt anvendes?	8
6. Krav til det enkelte kampanjeskilt	9
7. Formell behandling	11

Vedlegg til NA-rundskriv 03/4.

Fastsett av Vegdirektoratet 7. februar 2003.

Retningslinjer for kampanjeskiltning er utarbeidet av en arbeidsgruppe som har bestått av:

Geir-Ove Nordgård,	Traftek, Vegdirektoratet (leder)
Bjarte Skaugset,	Info, Vegdirektoratet
Tore Elnæs,	Vegrett, Vegdirektoratet
Erik B. Hagen,	Traftek, Vegdirektoratet
Hans Jacob Gisholt,	Trafikksikkerhetsseksjonen, Statens vegvesen Buskerrud (sekretær)
Jorunn Ebbestad Brun,	Grafisk design, Statens vegvesen Buskerrud

Oslo, februar 2003.

1. Innledning

Mange forskningsrapporter viser at det er sjåførens handlemåte som i de fleste tilfeller er den hovedutføsende årsak til trafikkulykker. Et tiltak for å få redusert denne type ulykker er kampanjer for å informere sjåføren, slik at han endrer kjøretterd til det bedre.

4

2. Hva er kampanjeskilt?

Kampanjeskiltning skal synliggjøre spesielle, utvalgte kampanjer med det formål å oppnå ønsket atferd hos trafikantene. Skiltning skal være målrettet, tidsbestemt, uttrykksfull og effektiv med tanke på å oppnå dette.

Skilt og plakater som inngår i kampanjer må betraktes på lik linje med reklame i forhold til vegloven § 33.

Kampanjeskilt skal ikke inneholde skilt og/eller tekst som kommer i konflikt med skiltnormalens bestemmelser.

Offentlig trafikkskilt 560 «Opplysningsstavle» skal ikke brukes som kampanjeskilt.

3. Hvorfor (tillate) kampanjeskilt?

6

Kampanjeskilt er en del av de informasjonstiltak som er trukket opp i Nasjonal handlingsplan for trafiksikkerhet på veg 2002 – 2011 på basis av St.meld. nr. 46 (1999-2000), Nasjonal transportplan (NTP) 2002 – 2011 og strategiplan Trafiksikkerhet på veg 2002 – 2011.

Målet med informasjonstiltakene er å endre farlig atferd i trafikken og skape aksept for andre trafiksikkerhetstiltak. Statens vegvesen kan derfor innen rimelige grenser akseptere bruk av kampanjeskilt som ledd i trafiksikkerhetsarbeidet.

4. Hvordan anvende kampanjeskilt?

Bruk og utforming av kampanjeskilt skal godkjennes av Vegdirektoratet. Bruk av kampanjeskilt bør tidsbegrenses slik at effekten blir best mulig. Eksempelvis sto kampanjeskilttingen «Senk farten» oppe i underkant av tre måneder.

5. Hvor kan kampanjeskilt anvendes?

8

Gjennom bestemmelser i vegloven, plan- og bygningsloven og lov om naturvern er det gitt strenge restriksjoner på bruk av reklame langs veg. Bestemmelsene omfatter også oppsetting av kampanjeskilt.

Retningslinjene om bruk av kampanjeskilt innebærer ingen generell dispensasjon fra veglovens bestemmelser. Regionvegkontoret må sørge for en egen godkjenning for plassering av hvert enkelt skilt. Vegvesenets kampanjeskilt bør så godt som mulig være i tråd med retningslinjene som er trukket opp i Håndbok 190 – «Reklame og trafikkfare». Avledning av trafikantenes oppmerksomhet slik at offentlige veghenvisninger eller påbud oversees, skal derfor ikke skje.

Langs hovedtrafikkårene tilsier særlige hensyn til distraksjonsfaren at det i hovedsak bør være lite reklame. For nasjonale kampanjer vil det likevel kunne gis tillatelse til oppsetting av kampanjeskilt langs strekninger hvor en ellers er svært restriktiv. I vurderingen av om skiltet skal tillates kan det legges vekt på at nytten av kampanjeskiltet er stor når det gjelder generell bedring av trafiksikkerhet og at budskapet angår trafikale forhold hvor det er viktig å nå trafikanten der og da. Det er viktig at skiltene skal være lett å oppfatte, være gjenkjennelige og begrenset i tid og omfang.

Kampanjeskilting er erfaringsmessig mest aktuelt langs Europaveger og andre riksveger med stor trafikk. Det er derfor strengt nødvendig å ivareta alle trafiksikkerhetshensyn i henhold til Håndbok 190.

Kampanjeskilting langs fylkesveger i landkommuner med liten trafikk er lite aktuelt. Imidlertid kan sterkt trafikerte fylkesveger i tettbygd strøk være aktuelle. Kommunens godkjenning etter plan- og bygningsloven § 107 må i tettbygd strøk innhentes sammen med uttalelse fra politiet, jmfør lokale politivedtekter.

Kampanjeskilting langs kommunale veger i tettbygd strøk er kommunens ansvar å behandle i henhold til plan- og bygningsloven § 107, jmfør lokale politivedtekter.

6. Krav til det enkelte kampanjeskilt

Kriterier som må ivaretas er de samme kriterier vi legger til grunn i utøvelsen av skjønn etter vegloven § 33, nemlig: sikthindingsfare, forvekslingsfare og distraksjonsfare jmfør Håndbok 190, kapittel 6 side 41 – side 50.

Prinsippet for trafiksikkerhetsbudskapet som skal formidles gjennom kampanjeskilt må være at det er lett å oppfatte slik at det ikke trekker oppmerksomheten vekk fra vegen mer enn strengt tatt nødvendig. Husk at kampanjeskilt skal leses av trafikanter i fart.

Ønsker vi et oppsiktvekkende budskap i kampanjeskilttingen – og akkurat dette er kanskje det mest virkningsfulle! – må vi være særskilt varsomme med godkjennelsen jmfør eventuelle konsekvenser for senere tilsvarende ønsker fra «andre».

Innhold og budskap

- Budskapet skal ikke føre til utilsiktede, trafikkfarlige reaksjoner
- Budskapet bør ikke henlede oppmerksomheten videre på eventuelt etterfølgende kampanjeskilt
- Ikke mer enn seks til ti ord, symboler, bilder og tallkombinasjoner til sammen
- Ikke inneholde vanskelige ord eller tallkombinasjoner

Utforming

- Ikke oppsiktvekkende dimensjoner
- Ikke ha tekst, skrifttyper, symboler, fargekombinasjoner og form som kan forveksles med offentlige trafikkskilt

10

- Teksthøyden skal oppfylle kravene i figur 6.11 i Håndbok 190
- Skrifttyper må være enkle og letteste, og det skal være god kontrast mellom teksten og bakgrunnen den står på
- Baksiden på kampanjeskiltet skal være i nøytrale farger
- Ingen optiske bedrag eller spesielle optiske effekter
- Skiltet skal ikke være opplyst eller lysende langs vegstrekningslinjer som ikke er belyst
- På belyste strekninger bør opplyste eller lysende skilt ikke ha et lysnivå som er høyere enn det generelle lysnivået i omgivelsene
- Ikke bruk fluorescerende – selvlysende – farger

Plassering

- Plasseringen må klarlegges slik at nødvendig frisisikt ivaretas, i henhold til gjeldende vegnormaler
- Frisikt til farer (kryss, avkjørsler, bussholdeplasser, gangfelt med mer)
- Frisikt og god avstand (min 100 meter) til trafikkskilt
- Kampanjeskilt skal ikke stå for tett, og må være godt lesbart for trafikantene, jamfør Håndbok 050 (Skiltnormalen), Del 1
- Hele kampanjeskiltet synlig over nødvendig leseavstand
- Plasseres ikke ved ulykkespunkter, kryss, tunneler eller uoversiktlig veg (baketopp, skarp kurve)
- Plasseres ikke slik at skiltkonstruksjonen blir et farlig sidehinder

Tekniske krav

- Skilt, stolper og fundamenter skal oppsettes i henhold til gjeldende retningslinjer som for trafikkskilt
- Skiltet må vedlikeholdes

7. Formell behandling

Her følger en oversikt over de lover, vedtekter, avtaler og konvensjoner som saksbehandlingen av reklame- og kampanjeskilt tar utgangspunkt i. Kun de deler av aktuelle lover som er relevant i forhold til kampanjeskiltning er tatt med under punkt 7.

Vegloven § 33. Reklameparagrafen

- **Bedømmelse av trafikkfare** (første ledd tredje punktum)
Finn vegstyremakta at eit silt reklameskilt eller liknande innretning er trafikkfarleg, kan ho gi påbod om å fjerne dette etter regelen i fjerde ledd.
- **Tidsbegrensning** (andre ledd første punktum)
Løye kan gjevast inntil vidare eller for ei avgrensa tid dersom vegstyremakta finn at reklameskiltet eller innretninga ikkje vil vere trafikkfarleg.
- **Trafikkfare** (andre ledd andre punktum)
Som trafikkfarleg reklame reknar ein innretning som:
  - *kan takast for trafikksignal, vegskilt eller vegmerking (forvekslingsfare)*
  - *eller hindre den frie sitta langs vegen (sikthindringsfare)*
  - *eller kan trekje dei vegfarande si merksemd vekk frå vegen eller trafikken (distraksjonsfare)*

Liten tekst i kursiv er sitat fra lovverket

Vanlig tekst i kursiv er andre sitat

Vegtrafikkloven § 5. Skiltregler m.m., fjerde ledd

Offentlig trafikkskilt, signal eller oppmerking må ikke brukes på eller ved veg uten tillatelse av vedkommende myndighet. Det samme gjelder skilt, signal eller oppmerking som kan forveksles med offentlige. Dersom det uten tillatelse er satt opp skilt eller signal eller foretatt oppmerking, kan dette fjernes eller kreves fjernet av myndigheten.

Kampanjeskilt omfattes derfor ikke av vegtrafikkloven så lenge ikke skiltet i noen form eller deler av budskapet kan forveksles med offentlige trafikkskilt.

Skiltforskriften § 1 nr. 5

Det er forbudt å feste til et skilt eller til hvilken som helst annen offentlig trafikkkontrollinnretning noe som ikke gjelder skiltets eller innretningens formål.

Kampanjeskilt må ikke benyttes på stolper, stativer og annet der annen offentlig trafikkkontrollinnretning er plassert. Dette innebærer at kampanjeskilt alltid skal plasseres på eget sted uten annet budskap.

Lov om naturvern § 15

Naturvernloven setter et tilnærmet generelt forbud mot reklame utenfor tettbygd strøk. Hensikten er å hindre miljøskjemmende virkninger. Fylkesmannen er vedtaksmyndighet etter denne loven.

Så lenge Statens vegvesen med sin kampanjeskiltning ikke er miljøskjemmende, og i utgangspunktet tar hensyn til dette, blant annet ved orientering til Fylkesmannen om aksjon for kampanjeskiltning, bør dette hensynet være ivare tatt i § 15 i lov om naturvern.

Lokale politivedtekter

Politiet bør orienteres om forestående kampanjeskiltning, jmfør lokale politivedtekter. Politiet kan også ha deltatt i planlegging av kampanjen, og dermed være kjent med den.

Plan- og bygningsloven § 107. Skilt og reklame

Skilt, reklameinnretninger og liknende skal godkjennes av kommunen før de settes opp. Ved avgjørelse av om godkjenning skal gis, tas hensyn til blant annet om skilt eller reklameinnretning og liknende vil virke skjennende eller stjerrende i seg selv, i forhold til omgivelsene eller for trafikken.

Dersom det kan skje uten hinder av tilatelse som er gitt for et bestemt tidsrom, kan kommunen gi pålegg om å fjerne eller endre en hver innretning som nevnt i første ledd, når den etter kommunens skjønn strider mot ovennevnte krav. Innretning som antas å medføre fare kan i alle tilfelle kreves fjernet ved pålegg fra kommunen.

AGR-avtalen og Wienkonvensjonen

Norge har sluttet seg til «*Europeisk avtale om internasjonale hovedtrafikkårer*» (AGR-avtalen). St.prp. nr. 73 (1991 – 92). Her heter det blant annet:

» *Av estetiske og sikkerhetsmessige grunner bør kommersiell annonsering nær internasjonale vegger unngås.*»

Den trafiksikkerhetsmessige siden ved denne bestemmelsen er ivaretatt ved forslaget til soneinndeling av vegnettet og de generelle retningslinjer for reklame langs veg. Europaveger kan derfor betraktes på lik linje med andre vegger.

Den estetiske siden ved denne bestemmelsen skal ivaretas av andre myndigheter enn vegmyndighetene, jmfør plan- og bygningsloven § 107.

Norge har ratifisert Wienkonvensjonen av 1968 der det i offisiell oversettelse (St.prp. nr. 131 (1969-70) blant annet heter:

De kontraherende parter påtar seg å forby:

... (b) å sette opp hvilken som helst plakat, notis, merking eller innretning som kan forveksles med skilter eller andre trafikkkontrollinnretninger, gjøre disse mindre synlige eller effektive, eller blende vegtrafikanter eller distrahere disses oppmerksomhet på en måte som kan skade trafiksikkerheten.

Denne bestemmelsen er ivaretatt i vegloven § 33.

Statens vegvesen

Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8 142 Dep.
0033 Oslo